

URZĄD MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY
Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego

ul. Marszałkowska 77/79, 00-683 Warszawa, tel. 22 443 23 00, 22 443 23 01, faks 22 443 24 50
sekretariat.BAiPP@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl, www.architektura.um.warszawa.pl

AM-ZP-W.152. 1 .2018.MTO

Warszawa 14.02.2018 r.

W odpowiedzi na petycję mieszkańców dzielnicy Wola, dotyczącą dodatkowych konsultacji odnośnie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie Parku Powstańców Warszawy informujemy, że takie konsultacje, na obecnym etapie sporządzenia projektu planu nie są przewidziane.

Przypominamy, że zawiadomienie o wyłożeniu projektu planu do publicznego wglądu odbyło się zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przepisy w/w ustawy nie obligują nas do zawiadamiania mieszkańców w inny sposób, niż to zostało przeprowadzone. Wybór terminu wyłożenia (od 1.08. do 31.08.2017 r.) wiązał się z obchodami kolejnej rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego i był formą uhonorowania wszystkich, żyjących jeszcze świadków tych wydarzeń.

Odnosząc się do zapisów planu ws relokacji urządzeń rekreacyjno-sportowych informujemy, że zapis ten po rozpatrzeniu uwag został przeredagowany i dotyczy relokacji funkcji. Oznacza to, że istniejące instalacje mogą ulec przeniesieniu w inne miejsce, i nie dotyczy to wyłącznie miejsca wskazanego wyłącznie w projekcie planu miejscowego. Ponieważ są Państwo mieszkańcami Odolan chcielibyśmy przypomnieć, iż dla tego obszaru sporządzany jest obecnie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Odolan, dla którego Prezydent m. st. Warszawy rozpatrzył uwagi złożone przez mieszkańców podczas wyłożenia projektu do publicznego wglądu, uwzględniając te, które zawierały prośbę, o zwiększenie terenów zieleni, rekreacyjnych i sportowych. Przeniesienie instalacji z budżetu partycypacyjnego na obszar planowanych terenów zieleni na Odolanach, będzie więc z korzyścią dla mieszkańców – bliżej miejsca zamieszkania, bez konieczności pokonywania ruchliwej ulicy Wolskiej. Sądzę, że nie będą to jedyne urządzenia do rekreacji i wypoczynku w tym rejonie miasta. Jednocześnie, przypominamy, że istniejące urządzenia będą mogły funkcjonować w dotychczasowej lokalizacji do czasu zagospodarowania terenu zgodnie z obowiązującym planem.

Wielu mieszkańców pyta nas o powód relokacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych z obszaru Parku, tłumacząc, iż nie przeszkadzają one w lokalizacji Izby Pamięci. Należy tu przytoczyć opinię konserwatorską uzyskaną w trakcie prowadzenia procedury planistycznej „Zdecydowanie należy przywrócić pierwotną funkcję części cmentarza przekształconego na park miejski tj. cmentarza-mauzoleum. Oznacza to, w pierwszej kolejności wykluczenie z terenu parku jakiejkolwiek funkcji rekreacyjno – sportowo - wypoczynkowej, deprecjonującej tak ważne dla historii miejsce pamięci Powstańców Warszawy i Ofiar pomordowanych w latach okupacji miasta”.

Aby zrozumieć intencje projektu planu i stanowisko Konserwatora Zabytków w tej sprawie należy przypomnieć historię tego miejsca.

W październiku 2013 r. w Domu Spotkań z Historią, z inicjatywy Komitetu ds. Cmentarza Powstańców Warszawy oraz Towarzystwa Przyjaciół Woli odbyło się spotkanie podsumowujące wystawę *"Wola Pamięci - Cmentarz Powstańców Warszawy na Woli"*. Gościem honorowym spotkania była Prezydent m. st. Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. Na spotkaniu Prezydent m. st. Warszawy poinformowała, że podjęto decyzję o przywróceniu funkcji cmentarza na 6,5 ha terenu, przekształconego w latach 50-tych na park. Całkowita powierzchnia cmentarza miałaby więc wynosić 8 ha. W jego skład wszedłby obecny Park Powstańców Warszawy położony pomiędzy ul. Sowińskiego a ul. Redutową, tak jak było to zaplanowane w pierwotnym projekcie znakomitych architektów Romualda Gutta i Aliny Scholtzówny.

Koncepcja ta zakładała przekształcenie terenu między wolskim cmentarzem katolickim a ul. Redutową w malowniczy cmentarz-park. Szeroka główna aleja miała być poprowadzona równoległe do południowego muru Cmentarza Wolskiego. Już w lipcu 1945 r. powstała idea stworzenia Cmentarza Poległych w Powstaniu 1944 r. Wyborem miejsca na nowy cmentarz zajęło się Biuro Odbudowy Stolicy. Wybrany został 8 ha teren na Woli koło katolickiego cmentarza wolskiego. Pierwotnie pod cmentarz przydzielono obszar 8 ha (w niektórych publikacjach mówi się nawet o 13 ha). Ciągnął się od zachodniego muru cmentarza wolskiego w stronę ulicy Sowińskiego aż do ul. Redutowej. To pozwalało na realizację wizji dostojnego cmentarza wojennego wg projektu Romualda Gutta i Aliny Scholtzówny. Kwatery cmentarza, ze zbiorowymi mogiłami i pojedynczymi grobami zaprojektowane zostały na całej przestrzeni między Cmentarzem Wolskim a dawną ul. Gnieźnieńską (okolice ul. Redutowej). W 1946 r. przystąpiono do realizacji tego projektu i został on niemal w całości zakończony. Decyzją ZBOWiD-u powierzchnię cmentarza zredukowano jednak do 1,5 ha. Przeprowadzono ponownie dawnym śladem ul. Sowińskiego, dzieląc teren cmentarza na dwie części. W części parkowej, od ul. Sowińskiego do ul. Gnieźnieńskiej na obszarze ok. 6.5 ha cmentarz zlikwidowano, niwelując załóżone kwatery i w jego miejscu założono park miejski z czasem nazwany Parkiem Powstańców Warszawy, zmieniając wygląd nekropolii i znakomicie ją marginalizując.

Na Cmentarzu Powstańców Warszawy jest niewiele pojedynczych grobów. Ludzkie szczątki pogrzebano w 177 zbiorowych mogiłach oraz w kurhanie, gdzie złożono ludzkie prochy, znajdującym się w miejscu, gdzie postawiono pomnik „Polegli Niepokonani” Gustawa Zemły. Oblicza się, iż zawiera on ok. 12 ton prochów, co odpowiada liczbie ok. 50 tys. osób. Według ksiąg cmentarnych na Cmentarzu Powstańców Warszawy spoczywa ponad 105 tys. osób, poległych głównie podczas Powstania Warszawskiego zarówno ludności cywilnej jak i żołnierzy ekshumowanych z ulic Warszawy po zakończeniu II wojny światowej. Do 2014 r. ustalono około 3 300 nazwisk osób pochowanych na cmentarzu, pozostałe to ofiary bezimiennie. Cmentarz Powstańców Warszawy założony w 1945 r. jest największą tego rodzaju nekropolią w Europie.

Teren nadal nie jest ogrodzony i mimo zabiegów weteranów Powstania nie wszyscy odwiedzający są świadomi tragicznej historii tego miejsca. Latem na stokach kurhanu opalają się mieszkańcy a przez cały rok spacerują tu ze swoimi psami.

Dzisiejszy Park Powstańców Warszawy jest częścią większej, rozległej kompozycji cmentarza-pomnika i wraz z cmentarzem składają się na całość czytelnej, zachowanej

kompozycji przestrzennej według projektu Romualda Gutta i Aliny Szoltzówny. Mimo rozdzielenia kompozycji pozostała ona jednak spójna, a elementem spajającym jest aleja główna biegnąca od ul. Redutowej. Kompozycję przestrzenną parku i cmentarza należy traktować nierozdzielnie, gdyż tworzą jednolitą, spójną kompozycję całości, która posiada szczególną wartość historyczną.

Biorąc pod uwagę powyższe, relokacja funkcji rekreacyjno sportowej z rejonu Parku Powstańców jest jak najbardziej celowa. Jest to miejsce upamiętnienia walki i męczeństwa narodu polskiego, ludności cywilnej, żołnierzy Armii Krajowej i innych formacji zbrojnych poległych w walkach, zamordowanych w masowych egzekucjach i spalonych podczas Powstania Warszawskiego.

Procedura planistyczna odbywa się zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W chwili obecnej projekt planu przygotowywany jest do uchwalenia, o czym, po zaopiniowaniu przez Radę Dzielnicy zdecyduje Rada Miasta Stołecznego Warszawy.

DYREKTOR
BIURA ARCHITEKTURY
I PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
Marlena Happach
Marlena Happach

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a